

24.3.2020

Eduskunta
Tulevaisuusvaliokunta
vastaussosioite: Tuv@eduskunta.fi

Tulevaisuusvaliokunta keskiviikko 25.03.2020 klo 09:00

Kirjallinen asiantuntijapyyntö Suomen Akatemia

E 61/2019 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n komission tiedonanto vihreän kehityksen ohjelmasta (Green deal) 11.12.2019

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta on 4.3.2020 pyytänyt Suomen Akatemialta kirjallista asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston selvitykseen: EU:n komission tiedonanto vihreän kehityksen ohjelmasta (Green deal) 11.12.2019.

Suomen Akatemia kiittää mahdollisuudesta kommentoida Valtioneuvoston selvitystä EU:n komission tiedonantoa vihreän kehityksen ohjelmasta. Valiokunta on erityisesti kiinnostunut kuulemaan tutkimuksen ja koulutuksen roolia Euroopan vihreässä siirtymässä, joten lausunnossa keskityimme tähän aihepiiriin.

Suomen Akatemia pitää globaalien kestävä kehityksen tavoitteiden ottamista lähtökohdaksi Euroopan siirtymisessä vihreään kehitykseen erittäin tärkeänä. Koska kestävä kehityksen tavoitteet kattavat laajasti eri yhteiskunnan alueita, tärkeää olisi myös pystyä tekemään priorisointia, mitkä tavoitteet tarvitsevat välittömiä toimenpiteitä ja miten resurssointi toteutetaan.

Yhteiskunnallisesti merkittävät haasteet ja siirtymisen onnistuminen vihreään tulevaisuuteen käsittää erittäin monimutkaisia ja monikerroksisia muutoksia. Tutkimuksella ja tieteellä on tähän paljon annettavaa. Tiedettä tarvitaan maailmankuvan ja sivistyksen perustana, rakentavan hyvinvoinnin ja vaurauden rakentajana, päätöksenteon tukena, käytäntöjen kehittäjänä ja opetuksen pohjana. Näitä kaikkia ulottuvuuksia tarvitaan siirtyessämme vihreään tulevaisuuteen.

Vakavien ja vaativien haasteiden ja muutosten ratkaiseminen vaatii monitieteistä lähestymistapaa ja muutosten eteenpäin vienti vaatii useiden tutkimusalojen ja sektorien asiantuntijuutta. Tutkimuksen monitieteisyys ja tieteidenvälinen lähestymistapa ovat tärkeitä yhteiskunnallisesti merkittävien haasteiden ratkaisussa ja Euroopan siirtymisessä vihreään tulevaisuuteen. Tätä varten tarvitsemme osaavia tutkijoita ja työntekijöitä ja tässä opetuksella ja koulutuksella on erittäin merkittävä rooli.

Suomen Akatemia pitää tutkimuksen roolia yhteiskunnallisesti merkittävien haasteiden ratkaisussa ja vihreään tulevaisuuteen siirtymisessä erittäin merkittävänä. Erityisen tärkeää on, että tehtävät päätökset perustuvat tutkittuun tietoon ja poliittisen päätöksenteon ja tutkimuksen välistä yhteyttä vahvistetaan entisestään.

Horizon Europe on erittäin tärkeä väline tutkimuksen valjastamiseksi vihreän tulevaisuuden tavoitteisiin pääsemiseksi. HEU:n kumppanuudet rakentuvat yhteisohjelmointialoitteiden (JPI) kokemusten perustalle, joissa on harjoitettu jo myös Euroopan ulkopuolista yhteistyötä. On tärkeää, että ei rakenneta päällekkäisiä hallinnollisia

rakenteita, vaan JPI:t jatkavat uudessa tutkimusohjelmassa kumppanuuksina. Erittäin tärkeää on myös, että kumppanuuksien osallistumisehdot ovat riittävän väljät, jotta voidaan toteuttaa alueellisesti merkittäviä toimenpiteitä.

Horizon Europan missiot ovat erittäin hyvä väline osallistaa laajasti yhteiskunnan jäseniä. Tämä edesauttaa muutoksen hyväksyntää, sen etenemistä ja ihmisten sitoutumista muutokseen.

Pääjohtaja Heikki Mannila

Johtaja Laura Raaska